



Technical Note

The Proposed Method of using Plaster Nails for Fixing the Jouq Garden Monument Ceiling Painting Ornaments (Morteza Gholi Khan Egbalosaltaneh Palace, Sardar Maku)



Saeed Mehryar *¹, Laleh Mahdi Nejad Asl², Haleh Sanati Irani³, Sepideh Mehryar⁴

¹M.A in Renewal and Restoration of Historical Buildings and Structures, Tabriz, IRAN

² M.A in Architectural Engineering, Architectural Technology, Tabriz, IRAN

³M.A in Islamic Art, Wooden arts, Tabriz, IRAN

⁴ B.A in Renewal and Restoration of Historical Buildings and Structures, Tabriz, IRAN

Received: 16/12/2018

Accepted: 31/12/2018

The method of using plaster nails for fixing the mansion of Morteza Gholi Khan Egbalosaltaneh, the commander of Maku, in Qajar period was purposed. These paintings are important for art researchers since it is the beginning of a kind of innovation in Iranian art in Gajar period (Fig.1). The western elements have been used in the interior design of the mansion and the execution of interior decorations such as the spaces colors and the most delicate arrangements in architectural ornamentations in terms of painting in the interior and exterior spaces (Table 1). The techniques of making painting layers in Qajar period have been employed in this monument which supporting layer, liners, the substrate and material layers are aligned with the same period historical houses resulted during the comparative studies (Fig.2). The damage to the decoration layers on the ceiling of the rooms that are unique in the subject matter is one of the most important damages to these ceilings, where the cracks are seen on the layer surfaces. Moreover, strengthening of the wooden support was accomplished by using a geo-grid mesh with the formation of a plaster board (Fig.3). First of all, there was a problem due to the sensitivity of the subject of restoration interference, simulation and prototype for the implementation of the proposal, in which the case study specimen was built in order to implement the proposed method using homogeneous materials with the historical value of the same period. In this way, the layers were arranged with reconstructing the lamellar layer, substrate layer and reinforcing the lining layer via galvanized hooks and wire for integration (Fig.4). The first step was the molding of the sample with the liners, substrates and supports layers (Fig.5). The next stage, reinforcement of the substrate and wooden support layers, was then performed exactly as the original (Fig.6). The plaster nail points were determined at defined intervals for influencing the level of layer engagement and holes were created from the bottom of the specimen to form a well-formed hole with a drill no. 12. The liner to substrate layers were evacuated using a drill bit with a diameter of 40 mm and a gimlet drill with 40mm diameter (Fig.7). The gimlet drill penetration was done in depth of the substrate layer in two steps. At each step of drilling, the dusts were removed using air compressor. A chamber larger than the gimlet drill diameter was created cautiously in the interval of 10 mm from the supporting layer and the painting layer, in the depth of the substrate and the liner layers using a drill in 35 mm diameter. This chamber was created for better bonding of plaster nails in a broad scope. For more connection of the plaster nail and also creating a broad network and transfer of load bearing in the liners and substrate layers on the plaster

* Corresponding author: saeedmehryar@gmail.com

board layer, the holes with a 45 degree angle to the vertical hole of the plaster chamber were created (Fig. 8). In order to create a plaster nail, before pouring sharp plaster with a diluted solution of Pelexitol glue (10%) in the created chamber, the plaster nail reinforcement was used by galvanized wire to connect the plaster nails to the joists of wooden beams as the most important points (Fig.9). Due to the fact that in the later stages, the implemented specimens showed a better performance with the color differences from the reinforced plasterboard, substrate and liner layers, plastering was done using pigmented plaster in a different color. The plaster used in a smaller amount, was poured into the heeltap compartment with a solution of Pelexitol glue (10%) in stages. At this stage, a throbbing was performed using sequestering in the plaster slurry. Failure to create a seismic during the grouting causes bubbles in the plaster nail, which is one of the disadvantages of this method (Fig.10). In the final stage, after the creation of the plaster nails, a simulated specimen was cut from the middle portion in order to show the performance of the plaster nails and the amount of penetration in the substrate and the liner layers (Fig.11).



یادداشت فنی



پیشنهاد روش به کارگیری میخ‌گچی برای تثبیت تزئینات نقاشی سقف در عمارت باغچه جوق (کاخ مرتضی قلی خان اقبال‌السلطنه سردار ماکو)

سعید مهریار^۱، لاله مهدی نژاد اصل^۲، هاله صنعتی ایرانی^۳، سپیده مهریار^۴

۱. کارشناس ارشد مرمت و احیاء بنها و بافت‌های تاریخی، تبریز، ایران

۲. کارشناس ارشد مهندسی معماری، گرایش تکنولوژی معماری، تبریز، ایران

۳. کارشناس ارشد هنرهای اسلامی، گرایش چوب، تبریز، ایران

۴. کارشناس مرمت و احیاء بنها و بافت‌های تاریخی، تبریز، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۱۰/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۹/۲۵

استفاده از فضاهای پُروخالی، کاربرد در نماها و جداره‌ها از تکنیک‌های آراستن از موتیف‌های قفقازی و شرق آناتولی مانند نقوش بر جسته انسانی و گیاهی الگوبرداری شده و به شیوه معماري سنتی ایرانی و در فضاهایی که جوابگوی روح ایرانی است، استفاده گردیده است. اقبال‌السلطنه به واسطه سفرهایی که به فرنگ داشته‌است، افلام و موارد بسیاری را به عنوان الگوی زندگی با خود به همراه می‌آورد که در تکامل این شیوه زندگی در فضای معماري عمارت طی دهه‌های گذشته متتحمل آسیب فراوان شده‌است، اما نمونه‌های باقیمانده به لحاظ مصالح بوم‌شناسختی در شکل و فرم، دارای نمونه‌های منحصر به فرد تقابل سنت و مدرنیته است (شکل ۱).

سرآمد عمارت‌های منطقه خان نشین ماکو به تحقیق پژوهشگران، کاخ مرتضی قلی خان اقبال‌السلطنه، سردار ماکو است. منطقه‌ایی که با بهره‌برداری از شیب زمین، به صورت باغ مُطبق، گستره ایی در جهت شرقی-غربی دارد. بنای عمارت باغچه جوق در حوزه مطالعات معماري حاکم بر منطقه ماکو در دوران قاجاریه، از جمله بنای‌هایی است که به صورت کوشک در محوطه باغ تاریخی با مسطح نمودن عوارض طبیعی شیب دامنه آبرفتی این کوه‌ها، باغ به صورت مطبق بنیان شده است. استفاده از انواع تکنیک‌ها و فن‌آوری‌های سازه‌های سنتی رایج، مانند بهره‌کشی از عوارض زمین در باغ مُطبق، رعایت رون یا جهت عمارت‌سازی در باغ، صفحه‌سازی، استفاده از مصالح بوم‌آورده، استفاده از فضاهای مورد نیاز در حجم‌سازی ساختمان،

* مسئول مکاتبات، تبریز، ولی‌عصر، خیابان اوحدی، پلاک ۱۹، خانه هنر و معماری کریاس، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، کد پستی: ۵۱۵۷۷۴۹۹۵۳
پست الکترونیکی: saeedmehryar@gmail.com

© حق نشر متعلق به نویسنده(گان) است و نویسنده تحت مجوز Creative Commons Attribution License به مجله اجازه می‌دهد مقاله چاپ شده را با دیگران به اشتراک بگذارد منوط بر اینکه حقوق مؤلف اثر حفظ و به انتشار اولیه مقاله در این مجله اشاره شود.



شکل ۱: نقاشی‌های سقف اتاق سفره‌خانه که آسیب‌های ترک، طبله باعث جدایی لایه اجرایی گردیده است

Fig. 1: Paintings of the ceiling of the dining room, which caused the cracks damage leading to separation of the implemented layer

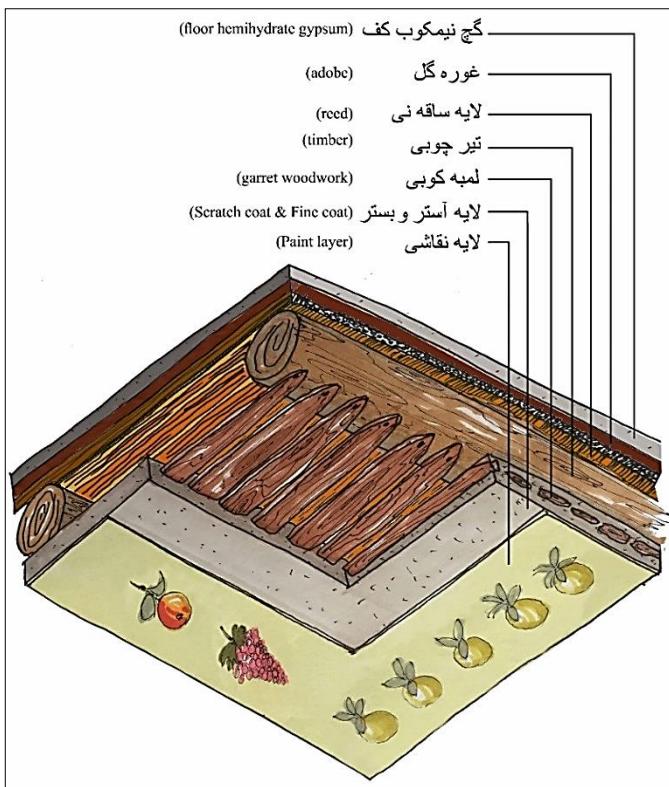
نقش‌ها اجرا گردیده است. استفاده از تکنیک رایج لایه‌نگاری در تزئینات پوشش‌ها و دیوارها، با نمونه‌های موردنی در منطقه آذربایجان با مطالعات تطبیقی همسان بودن را تاکید داشته و بررسی لایه‌های موجود در عمارت‌ها و خانه‌های تاریخی منطقه، این موضوع را تایید می‌نماید. تکنیک‌های ساخت لایه‌های نقاشی در دوره قاجار با ایجاد لایه تکیه گاه، لایه بستر، آستر و لایه تدارکاتی برای اجرای لایه نقاشی، با بررسی نمونه‌های موردنی تکمیل گردیده و در برخی از نمونه‌ها به دلیل تفاوت اجرایی فقط در ضخامت لایه‌ها ایجاد گردیده، تفاوت‌ها وجود دارد.

از انواع عناصر فرنگی در طراحی فضاهای داخلی مانند رنگ‌بندی فضاهای، از ظرفی‌ترین تمہیدات در آراستن، چشم‌گیرترین و طنازانه‌ترین تزئینات وابسته به معماری به لحاظ رنگ‌نگاری در تزئینات، در فضاهای بیرونی و اندرونی استفاده گردیده است (جدول ۱). در نماها و جدارهای از تکنیک‌های آراستن از موتفی‌های قفقازی و شرق آناتولی مانند نقوش بر جسته انسانی و گیاهی الگوبرداری شده‌است. استفاده از نقوش گیاهی، حیوانی و انسانی در تزئینات نقاشی عمارت، با توجه به آب و هوای منطقه بیلاق‌نشین، این مسئله را روشن می‌سازد که انواع نقوش با تکنیک اجرایی بومی و همچنین بومی سازی

جدول ۱: تزئینات وابسته به معماری در عمارت سردار ماکو

Table 1: Architectural decoration in the Sardar Maku Mansion.

صف چینی Uniform snail shellfish	آینه کاری Decoration with mirror	چوب Wood	کاشیکاری Tilework	سنگ Rubble with binding material	گچبری رنگی Stucco	گچبری نقش بر جسته Stucco relief	مجسمه Statue	نقاشی Painting	موقعیت Location
*	-	*	-	*	*	*	*	-	نما Façade mode
-	*	*	*	*	*	*	*	*	فضای داخلی Internal space



شکل ۲: طرح کلی لایه های اجرایی برای پوشش سقف اتاق سفره خانه عمارت سردار مکو

Fig. 2: The layout of the layers for covering the ceiling of dining room in the Sardar Maku Mansion

کاهگل به ضخامت ۲۰mm لایه آستر ایجاد گردیده است. مرحله بعدی با استفاده از گچ به ضخامت ۴mm لایه تدارکاتی گسترش داده و در نهایت لایه نقاشی بر روی این لایه اجرا شده است (شکل ۲). با بررسی های انجام یافته در لایه تزئینات نقاشی سفره خانه، لایه های اجرایی به دلیل مرور زمان و به دلیل عدم حفاظت و نگهداری با نفوذ رطوبت و خشک شدن در پروسه زمانی، با انقباض و انبساط موجود در بخش هایی عارضه ترک و بخش هایی نیز به صورت طبله و از هم گسیختگی لایه ها را منجر گردیده و لایه تکیه گاه با وجود درگیری بین لایه گچ با لمبه کوبی، دچار عارضه شده است که با اجرای تخته گچی مسلح شده با ژئوگرید، به صورت یکپارچه استحکام بخشی گردید. با وجود عارضه بین لایه بستر و لمبه کوبی که منجر به سست شدن و در نقاطی باعث جدایی لایه ها شده بود، ابتدا سطح بالای پوشش که به صورت جزئیات (شکل ۲) پوشش داشت برچیده شد. اولین مرحله تمیز کاری و سپس با لایه هی مش ژئوگرید بر روی سطح تیرهای چوبی و لمبه با استفاده از میخ دوپایه ای گالوانیزه اتصال یافت. با استفاده ترکیب گچ بتا و گچ سنتی با

در برخی از این نمونه ها، لایه آستر با استفاده از کاه گل و در برخی با استفاده از گچ نیمکوب اجرا گردیده است و تفاوت اجرایی در مرحله اجرای این مصالح در آستر و بستر نمایش داده شده است. نقش های موجود در اتاق سفره خانه از بدیع ترین نمونه های موردنی نقاشی در نمایش تقابل مدرنیته و سنت است. نقش های مورد استفاده تقابل عناصر فرهنگ غربی را در فرهنگ سنتی نمایش داده، و مفهوم هجوم و تلفیق عناصر تزئینات به لحاظ زمانی در نقاشی های این اتاق به وضوح قابل رویت است. تکنیک اجرایی پوشش اتاق سفره خانه عمارت سردار، دوپوش است که به صورت لایه تخته کوب (پردو) و لایه لمبه کوبی ساخته شده است. پس از تبریزی، برای کف اتاق بالای سفره خانه از پوشال نی به صورت فشرده بر روی تیرهای چوبی جهت همسان سازی استفاده شده است، بر روی این لایه به ضخامت ۵cm از غوره گل استفاده گردیده و لایه مسطح با استفاده از گچ نیمکوب انجام یافته است. پس از لمبه کوبی بر روی تیرهای چوبی (تکیه گاه چوبی) با استفاده از گچ نیمکوب لایه بستر به ضخامت ۳۵ mm به لمبه ها اتصال داده شده است. بر روی لایه بستر با استفاده از

شبیه سازی، و رسیدن به طرح مرمت اجرا شده و الگوی اجرایی، احتمال اجرای غلط در اتصال لایه های موجود را در پی داشته، که منجر به جدایی و ریختن لایه نقاشی خواهد شد. برای مرمت و استحکام بخشی لایه های تزئینات در نقاشی های منحصر به فرد عمارت سردار ماکو، پیشنهادی به صورت شبیه سازی ارائه گردید و نمونه موردی با مواد و مصالح موجود، با ارزش تاریخی هم دوره با مصالح عمارت سردار ماکو تهیه گردید. تکنیک اجرایی بخش انتخاب شده در طرح مرمت پیشنهادی سازمان میراث فرهنگی به صورت نوسازی در نظر گرفته شده بود که قرار بر تخریب بخش مردم انتخاب شده بود و از سقف یک خانه تاریخی با همان تکنیک اجرایی جدا گردید و لایه های مورد بررسی با نمونه مورد اجرایی همسان بودند، که تنها بخش لایه نقاشی تخریب گردیده بود. چنین لایه ها به همان صورت با ایجاد لایه تخته گچی بر روی لمبه ها و لایه بستر جهت استحکام بخشی با استفاده از مسلح سازی این لایه شبیه سازی گردید (شکل ۴).

اختلاط نصف به نصف، گچ تیز تهیه گردید. این لایه تخته گچی با مش ژئوگرید مسلح شد، و با در میان گرفتن لایه لمبه کوبی، اتصال بین لایه بستر و آن ایجاد گردید (شکل ۳). عارضه طبله بیش ترین گستردگی را بین تکیه گاه و لایه بستر دارد. انجام اقدامات حفاظتی در نگهداری و اتصال لایه های جدا گردیده در این تزئینات، با وجود نقاشی های نفیس و منحصر به فرد مشکل را دوچندان می کند. چرا که اقدامات پیشنهادی برای حفظ لایه ها، با مداخلاتی در سطوح نقاشی انجام خواهد پذیرفت، بدون مستندنگاری و همسان سازی بخش های مورد استفاده برای ایجاد میخ گچی - برای پیشنهاد حفاظتی - با تیرهای چوبی در پشت کار، از مشکلات غیر قابل پیش بینی مداخلات مرمتی است. از دیگر مشکلات غیرقابل پیش بینی برای اجرای پیشنهاد حفاظتی، در نظر گرفتن میزان درگیری لایه ها با آرایه های نقاشی است، که با وجود عارضه های ترک و طبله در طی سال های گذشته، اتصال بین لایه ها سست گردیده که با کمترین دخالت بدون انجام نمونه سازی و



شکل ۳: اجرای تخته گچی در بین تیرپوش های سقف اتاق سفره خانه عمارت سردار ماکو

Fig. 3: Implementation of plaster boards in the ceiling of the dining room beams in the Sardar Maku Mansion



شکل ۴: چینش لایه‌های مورد استفاده با بازسازی لایه لمبه کوبی، لایه بستر و مسلح کردن لایه آستر با استفاده از قلاب‌های گالوانیزه و سیم گالوانیزه برای یکپارچه سازی

Fig. 4: The used layout of the layers with reconstruction of the lamellar layer, liner layer and reinforcing the liner layer using galvanized hooks and wire for integration

(شکل‌های ۷ و ۸). در هر مرحله از سوراخ‌کاری با استفاده از پمپ باد، گردودخاک‌های بوجود آمده تمیزکاری گردید تا محفظه جهت اتصال میخ‌های گچی با لایه‌های آستر و بستر عملکرد بهتری داشته و نفوذ آندود میخ‌های گچی در این لایه‌ها تسهیل گردد. با فاصله ۱۰ mm از لایه تدارکاتی و لایه نقاشی، در عمق لایه بستر و آستر، با استفاده از مته گازور (به قطر ۳۵ mm) محفظه‌ای بزرگتر از قطر مته گردبر به صورت کاملاً محتاطانه ایجاد گردید. این محفظه برای اتصال بهتر میخ گچی در گسترهای

با چینش لایه‌های بستر و لمبه کوبی بر روی تیرهای چوبی و ایجاد لایه ژئوگرید با استفاده از منگنه‌های گالوانیزه به سطح لمبه‌ها و تیرهای چوبی به صورت یکنواخت و پیوسته اتصال یافته است، جهت قاب بندی و نمونه‌سازی با استفاده از سطوح فایبر‌گلاس، یکپارچه‌سازی برای ریختن تخته گچی بر روی لمبه‌ها برای اتصال بین لایه آستر و لمبه کوبی با استفاده از گچ بتا به صورت گچ تیز اجرا گردید. لایه گچ با استفاده از قلاب‌های گالوانیزه پیچی که در هر 40 cm^2 از سطوح لمبه کوبی وصل گردیده است برای اتصال بهتر تخته گچی به لمبه کوبی انجام داده شد (شکل ۵) و ماحصل کار شیوه‌سازی به صورت یکپارچه قالب بندی گردید تا مراحل اجرایی برای ایجاد میخ گچی به صورت رعایت سلسله مراتب انجام پذیرد (شکل ۶).

مرحله بعدی مشخص نمودن محل میخ‌های گچی است. در این مرحله ۳ نقطه مشخص گردید که با استفاده از مته نمره ۸ به صورت عمودی از بخش زیرین قالب ایجاد گردید، استفاده از نمره کمتر برای سوراخ کاری، جلوگیری از فشار بیشتر بر سطح لایه هاست. سپس برای ایجاد ضخامت بیشتر میخ‌های گچی، در سوراخ‌ها از مته نمره ۱۲ استفاده گردید. با استفاده از مته گردبر با قطر ۴۰ mm در لایه آستر این بخش تخلیه گردید. مقدار نفوذ مته گردبر به عمق لایه بستر و در دو مرحله انجام گرفت



شکل ۵: قالب‌بندی نمونه اجرایی با لایه‌های تیرهای چوبی و لمبه کوبی، آستر و بستر

Fig. 5: Formatting an implemented specimen with layers of wooden beams and substrate and liners

بیشتر، به صورت شکل نعلبکی ایجاد شده است. نفوذ گسترده انود میخ‌های گچی در محفظه نعلبکی به لایه‌های بستر و آستر، باعث ایجاد اتصال و سطح دخالت کمتر در لایه‌های نقاشی می‌گردد. برای اتصال بیشتر میخ‌گچی و همچنین ایجاد شبکه گسترده و انتقال تحمل بار لایه‌های آستر و بستر بر روی لایه تخته گچی در زهایی با زاویه ۴۵ درجه بر محفظه عمودی ایجاد شد (شکل ۹).
 جهت ایجاد میخ‌گچی، قبل از ریختن گچ تیز با محلولی ۱۰٪ چسب پلکسی‌تول، مسلح‌سازی میخ‌گچی با استفاده از مفتول سیم گالوانیزه برای اتصال میخ‌گچی به تخته اتصالی بر روی تیرهای چوبی از مهمترین نقاط است. سیم مفتولی در دولایه و به عمق میخ‌گچی در میانه سوراخ قرار گرفت. قبل از اجرای این مرحله، تمیز کاری نهایی سوراخ از گرد و غبار توصیه می‌گردد، که اتصال میخ‌گچی با لایه‌ها به صورت کامل انجام گیرد، این کار باعث عدم جذب آب گچ تیز توسط گرد و غبار نیز خواهد شد. با توجه به اینکه در مراحل بعدی نمونه‌های اجرا گردیده نمایش بهتری با تفاوت رنگی از لایه‌های تخته گچی استحکام بخشی، و لایه آستر و بستر داشته باشد، با استفاده از رنگدانه با مقدار بسیار کم، انود گچ به صورت رنگی متفاوت اجرا گردید. بخش زیرین لایه بستر با استفاده از چوب پنبه به قطر ۴۰ mm (قطر مته گردبر) پوشانده شد، این عمل برای جلوگیری از ریخته شدن انود گچی از سوراخ و محفظه، و ایجاد عمقی به ضخامت ۲mm از سطح لایه نقاشی، برای مرمت‌های آتی و نمایش محل دخالت‌های انجام می‌گیرد. گچ مورد استفاده در مقدار کمتر و با محلولی از ۱۰٪ چسب پلکسی‌تول و به صورت مرحله‌ایی، که ابتدا برای پرکردن محفظه نعلبکی ریخته شد. در این مرحله با استفاده از ایجاد لرزه در دوغاب گچ، حباب گیری انجام پذیرفت. اگر ایجاد لرزه در حین دوغاب ریزی اجرا نگردد، در میخ‌گچی، حباب‌هایی باقی خواهد ماند و این حباب‌ها به مرور زمان در میخ‌گچی ایجاد ترک کرده و باعث سست شدن و عدم عملکرد خواهد بود. پس از این مرحله، تزریق به صورت مرحله‌ایی با فاصله زمانی بسیار کوتاه اجرا گردید، که همزمان با تزریق، لرزش نیز انجام می‌پذیرد. با



شکل ۶: شبیه‌سازی لایه آستر، بستر و لمبه کوبی (تکیه گاه چوبی) و ایجاد لایه تخته گچی برای استحکام‌بخشی اجرا به صورت قالب گیری شده

Fig. 6: Simulation of the liners, substrate and lamellar layers with wooden beams and create a layer of plaster boards to strengthen the molded components



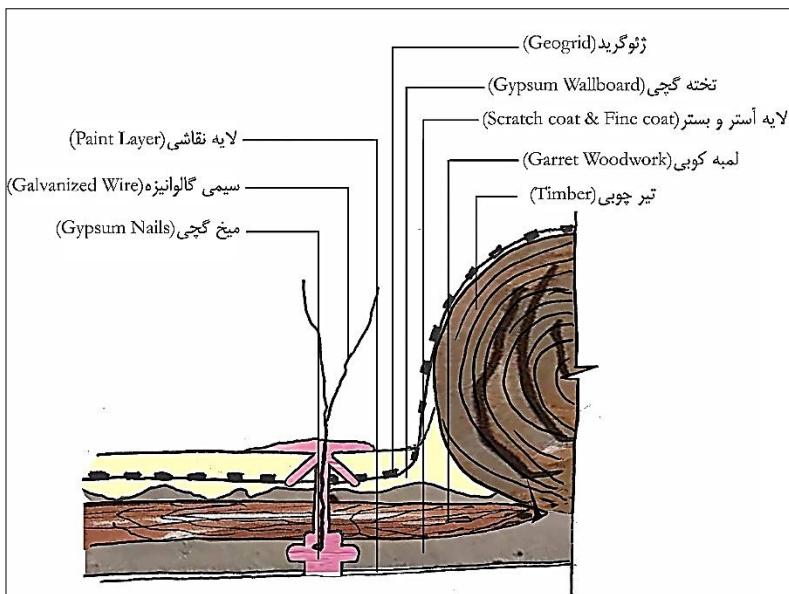
شکل ۷: سوراخ‌های ایجاد گردیده بر سطح زیرین نمونه شبیه‌سازی شده با استفاده از مته گردبر

Fig. 7: The holes created on the surface of the plasterboard layer of the simulated sample



شکل ۸: سوراخ‌های ایجاد گردیده بر سطح لایه تخته گچی نمونه شبیه‌سازی شده

Fig. 8: Holes created on the bottom of the simulated sample using a gimlet drill



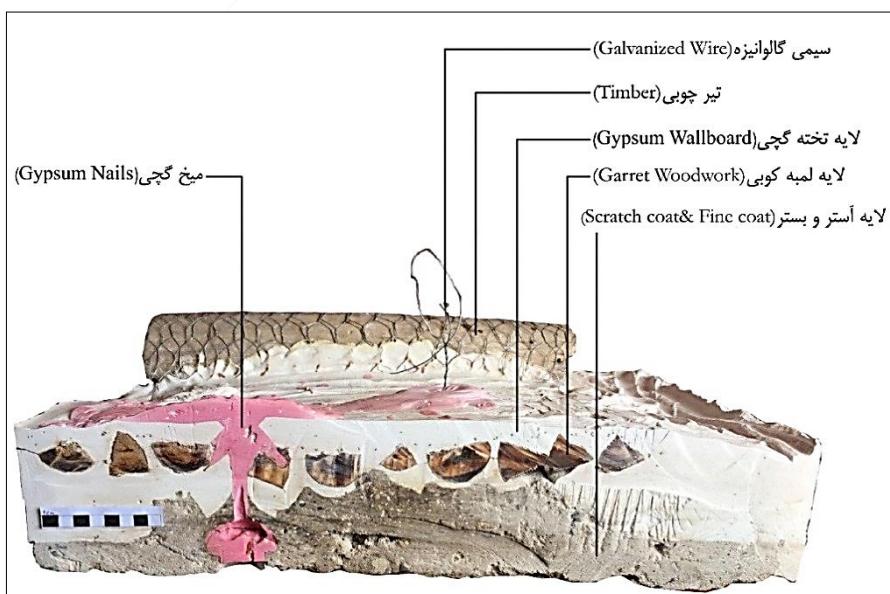
شکل ۹: دیتایل لایه های تکیه گاه، بستر

و آستر و روش پیشنهادی برای اجرا
Fig. 9: Datasheets of the supporting, substrate and liner layers and the proposed method for implementation

در گیری بیشتر با لایه محافظ تخته گچی بر روی لمبه کوبی، بهترین روش برای نگهداری لایه های جدا شده از یکدیگر می باشد. این عملکرد مردمی، وزن زیاد نداشته با استفاده از مصالح همگن برای اتصال بیشتر، بهترین راهکار است. این پیشنهاد تنها برای پوشش ها کاربرد دارد، و باید لایه تخته گچی مسلح برای استحکام بخشی در میانه تیرپوش ها بر سطح لمبه کوبی، بین لایه بستر و لمبه کوبی (تکیه گاه چوبی) اجرا شده و ضخامت لایه های

اتمام کار شبیه سازی پوشش، یکی از مین خ های گچی برای نمایش بهتر اتصال بین لایه ها، از مقطع عمودی برش داده شد تا شکل کلی مین خ گچی با گستره نفوذ اندود گچ با ترکیب چسب پلکسی تول ۱۰٪ نمایش داده شود (شکل های ۱۰ و ۱۱).

اجرای مین خ های گچی در پشت لایه نقاشی در پوشش سقف، با نفوذ اندود گچی همراه با چسب رزینی در لایه آستر و بستر، باعث اتصال این لایه ها گردیده، که با



شکل ۱۰: سطح مقطع از نمونه شبیه سازی شده که مین خ گچی با رنگ متفاوت ایجاد گردیده است
Fig. 10: The cross-sectional area of the simulated sample created with plaster nail with a different color



شکل ۱۱: برش ایزومتریک از نمونه شبیه‌سازی شده (لایه‌ها) به همراه سیم مفتولی برای مسلح کردن میخ گچی

Fig. 11: Isometric slabs of substrate, liner and lamellar layers for strengthening and created plaster nail along with a wire for reinforcing the plaster nail

سپاسگزاری

نگارندگان بر خود لازم می‌دانند از اعضاء آموزشگاه آزاد فنی و حرفه‌ای خانه هنر و معماری کریاس، معمار آفای محمد مولی زاده و شرکت مهندسی بناساز شیردل که در انجام این پروژه کمک و راهنمایی نمودند، کمال تشکر و قدردانی را به جای آورند.

تزئینات بیشتر از ۵cm باشد. زمانیکه مصالح لایه‌های آستر و بستر دارای عارضه فرسودگی و از هم گسیختگی باشند، بایستی مقاومت کافی برای مداخله مرمتی را ایجاد نمایند و لایه قرارگرفته بر روی لایه بستر باید دارای ضخامت کمتر و در نتیجه وزن کمتری داشته باشد.